

Neden Sistem Dinamikleri?¹

Tim Joy, emekli İngilizce Edebiyat öğretmeni (çeviren: Emre Göktepe)

Sistem Dinamikleri hayatım boyunca öğrendiğim en önemli üç ya da dört şeyden biri oldu.. Bana dünyayı ve dünyada nasıl yaşadığımı görmem ve düşünmem için tamamen yeni bir yol sundu. Sadece diferansiyel denklemlerin ne olduğunu bilenlerin değil, pek çok insanın kullanabileceği görsel, çok erişilebilir bir biçimde, değişim hakkında düşünmenin bir yolunu buldum. Daha açık söylemek gerekirse, Sistem Dinamikleri benim iyi yaşamama yardımcı oluyor.

Eğitimde baktığımız her yerde, bilinen dünya, ilk olarak Orta Çağ'da kodlanmış minik kategorilere ayrılmıştır. Bu durum pek değişmedi - hâlâ bir çocuğun tüm eğitim yaşamı boyunca konuları ayrı ayrı öğretiyoruz. Gerçek dünyanın neresinde - neresi olursa olsun - tek bir konu hayatın diğer tüm yönlerini gölgeler?

Okullarda öğretilenler ile okulda ya da okul dışında öğrencilerin yaşamlarında gerçekte olup bitenler arasında büyük bir kopukluk var. Bu, konu ile ilgili değil... bu, öğrencilerin DEĞİŞİMİ anlamalarına yardımcı olmakla ilgili, ki bu da her yerde, her zaman olan bir şey.

Okullar, daha küçük şeylere bölünmüş, onlar da daha küçük şeylere bölünmüş, öğretim programlarında ders adını verdiğimiz yığın yığın şeylere dayalı içerik öğretiyor. Bu bir yığın, çok büyük bir yığın.

Okullar, bu şeylerin ve yığınların ayrı, ayrı olduğunu öğretiyor. Ama değil.

Okulların - her şeyden önce - tüm bu ayrı şeylerin ve yığınların nasıl birbiriyle ilişkili olduğunu ve sürekli bir değişim halinde olduğunu öğretmesi gerekir.

Her şey zaman içinde değişir. Ama bu nerede öğretiliyor? Elbette edebiyatta ve biyolojide; ancak bu değişimlerin öğretilme yöntemi tamamen farklı pedagoji ve semboller kullanıyor. Öte yandan, sistem dinamikleri aktarılabilen görsel (ve sayısal) bir dil sağlar, edebiyatta, biyolojide, matematikte ve tarihte ... kullanılabilir.

- İLİŞKİSEL DEĞİŞİM yerine LİSTELERİ öğretiyoruz
- Doğrusal düşünme yerine kapalı döngü düşünmeyi (iç kaynaklı -endojen- düşünme) öğretin. Doğrusal düşünme hala birincil öğretim ve not alma biçimidir ... neredeyse içgüdüsel olacak kadar derinlere işlemiş bir biçimdir.

¹ Eğitimde Sistem Düşüncesi Haber Bülteni 43. sayısında (Mart 2024) yayımlanmıştır
(Yazı, Sistem Dinamikleri Derneği K-12 Özel İlgi Grubu tarafından yapılan bir araştırmada sorulan "Neden Sistem Dinamikleri" sorusuna Tim Joy'un verdiği yanıtın çevirisidir.)

- Kapalı döngü olgusu dünyanın gerçekte yaptığı şeydir ve geniş, aktarılabilir bir biçimde değil, çok az sayıda yerde öğretilmektedir
- "Bildiğiniz her şeyin ve herkesin bildiği her şeyin yalnızca bir model olduğunu hiçbir zaman unutmayın" Donella Meadows
- Zihinsel modellerimiz gerçek dünyayla daha yakın ve ince bir biçimde örtüştüğünde, daha iyi yaşamlar sürebiliriz.